

Posamezna številka 6 vinarjev :

"JUTRO" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. do polnoči. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto mesečno K 2.00, polletno K 10.—, četletno K 5.—, letno K 1.70. Za inozemstvo celoletno K 30.—. Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Franciškanovi ulici 6. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vsta 15 v, osmerice, poslana in zahvale vsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti ananko. Telefon številka 303.

Mladina.

Danes se vrši v Postojni sestanek srednješolskih abiturientov, ki pripadajo narodno-radikalni struji. Popolnoma tiho, brez hrupa se vrši sestanek v prijaznem notranjskem mestu, nima namena, da razburka široko javnost, le med seboj si hočejo povedati tovariši svoje namene, svoje cilje in težnje, za katerimi bodo hodili tekom svojih vseučiliških let. Po letih, ki so jih preživeli skupno na srednji šoli, jih bo raznesel veter na vseučiliška mesta: na Dunaj, v Prago, v Gradec ali drugam. Ta prehod je važen, posebno v današnjih časih, ko si je naložilo dijaštvo lepe in težke naloge.

Letos je nekako deset let, odkar obstaja narodno-radikalno gibanje. Ako dijaštvo pregleda to dobo nazaj, lahko vidi, da se je v mladini med tem izvršila velika izprememba. Dijaštvo je nastopilo samostojno pot samoozdravbe in izvenstrankarstva; oboje je bilo mladini potrebno, kajti morala je pred vsem sebi posvetiti svoje sile, ako je hotela uspešno nastopati v bodočih bojih; sile so se razcepile: eni so se posvetili vedi in študijam, drugi pa si izbrali razne stroke narodnega in kulturnega dela: prosvetno delo, manjšinsko delo, statistiko, predavateljsko organizacijo. Glasilo narodno-radikalnega dijaštva je bila "Omladina", v nji so se urile mlade sile in danes moremo "Omladino" prištevati med naše najboljše revije; poleg "Omladine" se je ustanovila "Znanstvena knjižnica", ki je obetala postati naša najboljša znanstvena zbirka in je le vsled finančnih razmer ostala pri začetkih, v našem interesu je, da podpiramo tako podjetja, doslej je slovenska javnost pokazala premalo zanimanja za velike cilje, ki si jih je stavila napredna mladina; na klerikalni strani je to drugače.

Kljub temu se je mlado gibanje razvijalo; v društvih so se snovali odseki, manjšinski in izobraževalni klubi, mladina se je vzgajala in se pripravljala na delo; med počitnicami se je delalo pod okriljem "Prosvete", s predavanji in predstavami; ustanovljale so se knjižnice in se je skušalo vplivati na druga društva, da so vršila isto delo.

Narodno-radikalne struja je imela tri velike shode, ki so dokazali, da si mladina skuša ustvariti jasno pot v bodočnost. Trst, Celje, Ljubljana pričajo o resni volji mladine. Razrešilo se je na teh shodih mnogo važnih vprašanj. Mnogo novih je prinesel čas seboj in jih bo treba razrešiti. Pot mladine je danes trdno začrtana, nje delo je v tem, da nadaljuje in spopolnjuje.

Narodno-radikalno gibanje je imelo s početka velik uspeh in je imelo za seboj veliko večino dijaštva; nastale so poznije krize; to je bilo naravno; mladina jih je srečno premagala; rešila jih je z delom; žeteli je,

da ostane zvesta temu sredstvu, kajti v delu je rešitev.

Prišli so časi, ko se je oglasilo takozvano katoliško-narodno dijaštvo in je vabilo mladino za seboj. Deloma prepričanje deloma dobičajelost je vabila ljudi v klerikalni tabor. Da, politične razmere so grozile pogin vsem, ki se ne udajo; v tem času je stala narodno-radikalna struja trdno na nasprotni strani in je pošiljala iz svojih vrst najodločnejše bojovnike proti klerikalizmu. Boj še ni končan in mladina ga mora nadaljevati.

Zato pozdravljamo sestanek mladih sil, ki se zbirajo v tem znamenju. Nadaljevati bodo morali delo, zasnovano po prejšnji generaciji, vesti boj proti klerikalizmu s kulturnim in prosvetnim delom, zasledovati vprašanje slovenskega vseučilišča, in vzgajati v sebi kulturnega in narodnega delavca; dela dovolj za kratko dobo vseučiliških let.

Mladina, ki pojde to pot, bo obvladala bodočnost.

Črtice iz polpreteklo dobe. — Petindvajsetletnica Ciril - Metodove podružnice v Postojni.

(Postojna. — 1886. — Liechtensteinov šolski predlog v Postojni. — C. kr. okrajni glavarji in dekan Ciril-Metodarij.)

(Konec.)

Temna senca kulturnega boja, ki je kdaj pretresal vso Avstrijo, je švignila tudi preko postojnske podružnice. Strastni boj vsega klerikalizma zoper državni ljudskošolski zakon je zapelel tudi tedanje vodstvo osrednje družbe, da je kršilo nevtralnost in stopilo med katoliške križarje s tem, da je samo vložilo in tudi od podružnic zahtevalo vložitev peticij za takosvano konfesionalno šolo. Tudi postojnska podružnica je dobila tak pojav od vodstva, a na občnem zboru 25. marca l. 1888. je po veliki debati bilo sklenjeno z vsemi proti 2 glasovoma, da se peticija na državni zbor ne podpiše. To je tem častnejše, če vpoštevamo, da je tedaj vse naprednoštvo plaval v neki kulturni nejasnosti, da, vodja "radikalnih" naprednjakov je primerjal naš narod s trto, ki se opira in vije krog mogočnega stebra — katoličanstva, ko vendar danes že vsak naprednjak ve, da se rimski klerikalizem ovija slovenskega drevesa kakor srebro, in ga hoče udušiti. In v vodstvu so tudi sedeli najboljši naprednjaki n. pr. dr. Tavčar! Dasi je Postojna odklonila peticijo, pa vendar duhovščina ni začela boja proti njej. Ta mala, a značilna priča nam kaže, zakaj je prišlo pri "Družbi" do razkola: Vodstvo je bilo poprej preveč prijazno klerikalizmu, razvnilo je duhovščino. Zdaj je uvedena v kul-

turnem oziru nevtralnost, to pa razvajenjem ni ugajalo. Če pa bi bila "Družba" od prvopčetka nevtralna in ne bi v vseh takih stvarih prepustila moči klerikalcem, bi bila sloga, kakor je ni razbila v Postojni ona epizoda iz l. 1888., ko so Postojnici odločno odklonili Liechtensteinov šolski predlog.

Leto 1892. je dalo podružnici posebno nje pridnemu tajniku Ivanu Thunu mnogo dela: 28. julija je bila XII. velika skupščina v Postojni. Udeležba s severa (600 ljudi s posebnim vlakom) in juga (300) je bila velikanska. In tedaj so bili v Ciril-Metodariji tudi možje iz krogov, ki se danes pokrižajo če čujejo o Ciril-Metodarskih iredentistih. Dekan Hofstätter je prošnjo za šolske prostore rešil v enem dnevu! Omenili smo že, da je bil ustanovnik podružnice c. kr. glavar Globočnik. Ustanovnik je bil tudi njegov naslednik Friderik vitez Schwarz in glej čudež: Na skupščino l. 1892. je prišel tudi okrajni glavar mark. Gozani. Lepo je v napitnici pozdravil delovanje "Družbe sv. Cirila in Metoda". Lepo? Imel je baje tak-le govor:

"Slavna gospoda! Imamo cesarsko postavo, ki jamči vsem narodom, da se jim ustanove šole v njihovem jeziku, kjer biva v okolišu 5 km 40 šolobveznih otrok. Takih krajev je gotovo 500 na Slovenskem n. pr. v Trstu je kakih 4000 slovenskih šolskih otrok. Za izvrševanje zakonov je postavljena c. kr. vlada, ki je na to slovesno prisegla. Zakaj moramo mi vsi prisegati prelomiti, veste vsi. Imenoma c. kr. vlade se vam zahvalim, da vi vršite njene naloge. Hvala vam, da vkljub temu izobešate črnomene zastave in kličete: "vse za vero, dom cesarja". Od nekdanj so taki narodi najbolj naprej prišli, ki so se ponižali. Takih državljanov nam treba!" In nato je prvomestnik Tomo Zupan govoril napitnico njegovemu veličanstvu presvitemu cesarju, ki od l. 1848. skrbi neumorno za slovenski narod.

* * *

25 let sta Ciril in Metod že doma v Postojni. Vsako leto sta marsikoli stotak odposlala v Ljubljano za obmejne šole. Tudi 8. septembra, ko slavi podružnica 25 letnico z veliko slavnostjo, bi rada zbrala zopet nekaj bankovcev za naše revne slovenske šolarje. Vabljeni so prav vsi slov. narodnjaki, da prispejemo nadaljnjo zvestobo Cirilu in Metodu, podružnici pa zakličemo: "Naj živi, naj raste, naj cvetle!"

Iz slovenskih krajev.

Iz Vač. Občinske volitve stoje pred durmi. Po vasi hodijo različni klerikalni agitatorji, ki skušajo pod krinko naprednosti pridobiti naše kmete za klerikalno stranko, ki jih samo izkorišča in izsesava. Tudi Vas, gospod

urednik, je neki dopisnik temeljito mistificiral. Priobčili ste neki dopis iz Vač, v katerem ste po nedolžnem napadli Globodolnika in Bervarjevo hišo. Oba moža sta zavedna napredna kmeta in pri nas splošno priljubljena. Tu vidite, kakih umazanih sredstev se poslužujejo klerikalci, da oblatijo poštene kmete, ki imajo samo to napako, da nočejo trobiti v klerikalni rog. (Op. ured. Napad na Globodolnika in Bervarjevo hišo s tem lojalno popravljamo in izjavljamo, da bomo proti ljudem, ki nas hočejo mistificirati nastopili popolnoma brezobzirno in jih pred vso javnostjo razkrinkali.)

Telovadni odsek "Sokola" na Vačah priredil dne 8. septembra t. l. na vrtu poleg g. Zarnika veliko ljudsko veselico z javno telovadbo, srečolovom in prostro zabavo. Začetek ob 3. uri popoldne. Najljubšeje vabimo, da se udeležijo slav. občinstvo te za naš kraj in naše razmere jako pomembne prireditve v najobilnejšem številu. Pokažimo ta dan našim nasprotnikom, da se njihova želja nas uničiti, ne bo izpolnila. Mnogo nasprotstva in podlih laži so nakopili že v razne klerikalne časnike z namenom, nam izpodkopati temelj sokolskega dela, toda mi stopamo vztrajno preko njih z blagim namenom priti do zaželenega cilja. Nadejamo se, da nas ta dan posetijo najbližnji, pa tudi daljni prijatelji sokolske misli, kajti s tem nas boste podkrepili v težavnem delu za napredek in nam dali novih moči in poguma k nadaljni vztrajnosti napram bojažljivim sovražnikom. Torej dne 8. septembra vse v naš gorski trg Vače, za okrepilo in veselo razvedrilo bo vse najbolj preskrbljeno.

Iz Žirovnice. V naši vasi smo tako srečni, da skoro nikjer ne dobimo nobenega naprednega lista. Ako prideš v gostilno ali kavarno in vprašaš za "Jutro" ali "Narod", nastane naenkrat ogenj v stehi; Takoj ti postavijo za hrbet špijona, ki posluša, kaj boš govoril in potem te ovadi na državno pravdnistvo. Poznam celo take gostilničarje oziroma gostilničarke, ki kar direktno pravijo, da ne potrebujejo liberalcev v svoji gostilni. No! Nam je tudi prav. Škoda ima tako gostilničar sam. Kdor hoče priti v naše kraje, naj si naprej kupi "Bogoljuba", katerega naj nosi tako vidno, da ga bo vsakdo videl. Ni menda fare, ki bi bila tako fanatično klerikalna, kakor je naša. Znani klerikalec Svetina vulgo Muhovc, te ovadi za vsako malenkost. Seveda mu sodnija navadno ničesar ne verjame, ker ga dobro pozna. In tak človek sedi potem še v občinskem odboru. Seveda samo, da je kdo malo v sorodu s kakim farjem, potem je vse dobro.

Iz Dobrepolj. Vsi svetniki dobrepoljski. — IV. — Če primerjamo nekdanje Dobrepolje z današnjimi, nas naravnost iznenadi in preseneti njihova velikanska spremena. Sicer je res, da so se zibala in valovila bogata polja po naši prijazni do-

lini pred leti ravnokako, kakor se še dandanes, šumni gozdi tudi še obrobajo divno dolino dobrepoljsko kakor nekdanj in v podpeški jami je šumela in bobnela bistra voda v neznane prepepe pred tisočletji kakor sedaj. Ali konsuma še ni bilo tedaj pri nas in konsumske gostilne in Jakličeve posojilnice tudi še ne. Da ni bilo čukarje, slomškarje in take ropotije še takrat pri nas, mi ni treba posebej poudarjati. Da so naši pradedi častili Mater božjo brez Marijinih kongregacij, je tudi znano. Vse te nepotrebne reči so prihajale s časom in z železnico polagoma v našo dolino, in tako je nas osrečila bridka usoda ter nam pricijazila četrtega svetnika, katerega pred tisočletji tudi še ni bilo pri nas. Srečno in nesrečno naključje ga je postavilo na noge. Izprva je bil možakar še dokaj miren. Ali sedaj se je preobdelal dobrepoljskega kruha ter pričel vitiati svoj nos po takih kotih in v take zadeve, ki ga prav nič ne srbe. Čuti se kompetentnega počehljati zdaj tega zdaj onega s svojim neolikanim jezikom. Mož je naredil veliko karijero. Iz izobraženega človeka je postal dostikrat oduren birt in iz nekdanj pametnega svobodomisleca se je izluščil cerkvenim pobožnostim ne baš preveč naklonjen klerikalec, ki se kaj rad baha s svojim novim "globokim" prepričanjem. No pa če bi pustil druge osebe v miru, naj bi še bilo. Tudi jaz bi ga samo mimogrede omenil kot klerikalnega svetnika dobrepoljskega ter šel potem dalje. Ali mož se dela strašansko imenitnega in važnega ter misli, da se gotovo sosedje podpeška jama in se pogrezne dobrepoljska fara brez njega. Napredni ljudje mu nekaj mesecev niso nič [kaj povšeči. In čudim se, da občuje nek jako inteligenten in napreden gospod z njim. Povem mu, da ga prav težko trpi ta novi klerikalni svetnik ter je strašansko ljubosumen radi mlade gospodične. Ta naš originalni svetnik se zelo peha za našo črno vojsko ter se ti postavlja kakor petelin na domačem — ne, pardon, na tujem gnoju. Miren je bil izprva; ali že je začel zbadati liki jež lisico v njeni luknji. In, učen so vam ta gospod, da se kar kadi njegove učenosti proti Strugam ali Predstrugam. Pravijo, da študirajo klasike ter se izdajajo za najučenejšega možakarja v celi dolini dobrepoljski. Nič nimamo proti temu, da bi bilo to le res! Ali vso svojo "učenost" je dal v zakup nenasnitemu klerikalizmu, kar nam pa ni nič žal. Veste, nemškutarjenja se pa tudi toliko sliši v hiši, v kateri je ta svetni upravitelj, da skoraj dva meseca ni bilo dežja v Dobrepolju radi tega. Gornještajercem bi svetoval, naj pridejo v Dobrepolje, pa se bodo lahko naslajali ob zvokih svoje "krasne" govornice. Kajti v Ljubljani jim ni dana prilika uživati teh sladkosti ter poslušati klasične učenosti in olike tega četrtega klerikalnega malika. Pametno besedo mu polagam na srce, naj se

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

Kdo je ta ženska? je vprašal Bembo, ne meneč se za Džennarovo frazo in ne brigaje se za ironijo, ki je zvenela v njegovem glasu.

— Sloveča kurtizana je, je odgovoril policijski načelnik počasi, kurtizana Imperija.

Bembo je planil pokoncu.

— Kaj! Torej je umorjena tudi ona!

Kardinalovo obličje se je mahoma strašno spačilo. Zobje so mu šklepetali od prevelike groze.

Sandričo kaznovan! Imperija kaznovana! Zdaj pride vrsta nanj!

— Ne, prevzvišeni, je dejal policijski načelnik mirno. Ako imate kak interes do te ženske, se lahko pomirite: ona ni mrtva.

Bembo je sedel, ali bolje, zrušil se je nazaj v svoj naslonjač.

Gvido Džennaro je nadaljeval:

— Kurtizana Imperija je v svoji palači, kakor sem se prav diskretno informiral, in to tem bolj, čim sem mislil izprva, da je ta ženska tisti nekdo, ki je umoril Sandričo in Juano. Toda kmalu sem zadobil prepričanje, da ona nima nobenega stika s tem dvojnimi umorom. Vendar pa se mora po vseh znakih tudi ona bati nečesa sličnega. Kajti znano mi je, da se pripravila na odhod iz Benetk. Jutri najkasneje hoče kurtizana Imperija ostaviti Benetke in odiniti proti Rimu.

Bembo je zdel sedaj v globokem premišljevanju.

Vpraševal se je, kak cilj zasleduje načelnik beneške policije s svojimi besedami.

— In kakšno zvezo, je vprašal, vidite med smrtjo Sandričovo in odhodom kurtizane ter med naskokom na mojo palačo?

— Nobene zveze, prevzvišeni. Govoril sem samo o isto-

časnosti. Toda ta istočasnost se mi vidi zanimiva, in vprašujem se, ali ljudje, ki so ubili Sandričo in zaradi katerih mora Imperija pobegniti, niso isti, ki so se hoteli sinoči polastiti vaše eminenence.

— S kakšnim namenom, mislite?

— Kaj vem jaz o tem? Morda iz osebnega maščevanja.

— Vi torej mislite, da ima Roland Kandiano kak oseben vzrok, maščevati se nad mano? je vzkliknil Bembo.

A jedva je kardinal izustil te besede, že se je bil bridko skesal. Smehljaj, ki je zaigral na Džennarovih ustnicah, ga je prepričal, da ve policijski načelnik za marsikako skrivnost.

— Kaj me briga, nazadnje! je mislil z nekim gnevom. Kakor Imperija, bom jutri tudi jaz izven tega železnega obroča, ki čutim, kako se stika okrog mene. Jutri pobegnem! Jutri bom oti!

— Naj bo že kakorkoli, je povzel Gvido Džennaro, v malo dneh bom vedel resnico o napadu, čigar žrtev ste bili sinoči. Dotlej pa, če bi smel dati vaši eminenenci dober svet...

— Dajte ga, dajte...

— Torej: na vašem mestu, prevzvišeni, ne bi spal tukaj ne noč, ne jutri, ne pred dobrim mesecem dni.

Bembo je vstal.

— Motite se, je dejal svečano. Škof mora ostati v svoji škofovski palači. Bog, ki me je obvaroval sinoči, s tem, da me je poklical k postelji nekega umirajočega v trenutku, ko se je pripravljval napad, me bo čuval tudi v prihodnje. Noč, jutri in prihodnje dni se ne ganem iz te hiše.

— Občudujem pogum vaše eminenence, je odgovoril Gvido Džennaro in se naklonil tako, da Bembo ni mogel videti njegovega nasmeha. Toda storiti hočem svojo dolžnost in vas zavarovati po svoji moči. Odrbal sem dvajset lokostrelcev za stražo tej palači; ostali bodo tu, noč in dan, dokler je mogoča kaka nevarnost.

— To sprejemam in se vam zahvaljujem, je dejal Bembo.

Gvido Džennaro se je zdaj poslovil od kardinala in odšel, maneč si roke in mrmraje sam pri sebi:

— Mojih dvajset lokostrelcev vam bo izborna straža, prevzvišeni, jamčim vam za to!... Preden odidete, moram vedeti,

da ali ne, če ste ostali zvesti Altieriju in če ste član njegove velike zaro. Vas mi še manjka v moji zbirki, eminenca...

Ko je Bembo ostal sam, je jel naglo pobirati vse svoje drago kamenje, ki je tvorilo kljub najmanjši obsežnosti precejšnje premoženje. Kardinal, ki je bil človek vsakojake previdnosti in opreznosti, si je bil za slučaj nenadnega odhoda že zdavnaj nakupil surovih, neokovanih demantov, dobro vedoč, da dobi zanje, kamorkoli pride z njimi, najmanj toliko denarja, kolikor so ga stali.

Spravil je te demante v usnat pas in si ga pripasal pod obleko okrog života.

Nato je sežgal nekaj papirjev in stlačil ostale v žep tesnega jopiča, ki ga je oblekel. Naposled se je napravil kakor vitez, ki hoče na potovanje, obesil si za pas dober meč in bodalo ter se naposled ozrl okrog sebe z dolgim pogledom, ne toliko, da se poslovi od domačih reči, ki so ga obdajale, kolikor, da se vpraša, ali ni česa pozabil.

Nato je odšel iz palače skozi skrita vrata in odšel tako z lahkoto pozornosti Džennarovih lokostrelcev.

Ko je bil zunaj, si je Bembo krepko oddahnil. Šel je na breg Velikega kanala, kjer se je precej dolgo razgovarjal z nekim gondolirjem in mu dal nazadnje denarja — nedvomno plačilo za vožnjo čez laguno, za katero se je pogodil že naprej.

Ko je ukrenil to poslednjo previdnost, se je napotil proti palači Aretinovi; ura pri sv. Marku je pravkar odbil poldvanjst.

Aretino ni bil presenečen, ko je videl, da se Bembo tako naglo vrača k njemu.

— Okrog dekleta se klati, je mislil sam pri sebi.

In na glas je dodal:

— Bogme, pravkar sem hotel sesti za mizo, da popravim razburjenje sinočnje noči. Hvala ti, da si mi prišel drugovat; takoj pokličem.

— Ne kliči nikogar. Tvoje kosilo sprejemam, a ne ma'am da bi ljudje vedeli, da sem tu.

— Kaj pomaga! Saj so te videli priti v hišo.

(Dalje.)

Pisarna-UNIVERSAL-agenture

: M. MULLEY

izda, uredi in založi edini popolni slovenski

ADRESAR

za Kranjsko, Koroško, Spod. Štajersko in Primorsko.

Važno za inserente.

le poti za svoje črnuharske tovariše, samo kar je naprednega, naj pusti popolnoma v miru, da se mu ne osmote prsti!

Iz Št. Petra pri Novem mestu. Občinske volitve v Št. Petru pri Novem mestu se vrše v torek Klerikalna banda pod vodstvom zagrizenega klerikalnega hinavca Jožeta Bojanca dela noč in dan na vse pretege, da bi zagnila lepo šentpetersko dolino z oblaki pogube. A temu ne bo tako! Šentpeterčani so bili že od nekdaj napredni in je tudi upati, da pridejo po novih volitvah v odbor močje, ki so v resnici narodno napredni in ki bodo delali v prid občini in v blagor domovini. Napredni kandidati za I. razred so: Franc Besel, ml., Toplice; Jožef Vouko, posestnik, Žalovče; Anton Blažič, posestnik, Žalovče; Anton Novak, posestnik, Sr. Grčevje; Matija Zitnik, posestnik, Štravberk; Franc Jožef, posestnik, Harinja vas; Janez Penca, posestnik, Brezovica. — Namestniki: Janez Sporar, posestnik, Harinja vas; Anton Zoran, posestnik, Toplice; Matevž Hraštar, posestnik, Dol. Vrh; Anton Simc, posestnik, Dol. Vrh. — Napredni kandidati za II. razred so: Jož. Bataj, posestnik, Mačkovec; Janez Janc, posestnik, Lešnica; Janez Rifelj, posestnik, Lešnica; Jan. Luštek, posestnik, Zdinja vas; Mih. Klemenčič, posestnik, Zdinja vas; Anton Rajer, posestnik, Zdinja vas; Mih. Švert, posestnik, Jelša. — Namestniki: Jožef Rakar, posestnik, Trška gora; Anton Žura, Maškovec; Anton Seljak, Sevnica; Franc Bucar, Mačkovec. — Napredni kandidati za III. razred so: Fran Blažič, posestnik, Štravberk; Fran Zupančič, posestnik, Štravberk; Anton Becele, posestnik, Gor. Vrh; Anton Per, posestnik, Toplice; Franc Florjančič, gostilničar, Št. Peter; Tomaž Kos, posestnik, Žalovče; Janez Kramar, posestnik, Luterško Selo. — Namestniki: Franc Gorenc, Prapreče; Fr. Brulc, Luterško Selo; Fr. Tratnik, Luterško Selo; Fr. Bevc, Šent. Peter. — To so torej močje, ki znajo gospodariti in voditi občinsko upravo, zato pokažite svoje lice v pravi luči in volite samo te, ki že od nekdaj gospodarijo v šentpeterski občini.

Slavno c. kr. okrajno glavarstvo v Novem mestu vprašamo, če mu je znano, da je Jož. Bojanc, gostilničar in posestnik v Šent Petru potom drž. pravdnika v kazenski preiskavi zaradi napeljevanja h krivemu pričevanju. Kot tak je od volilne pravice popolnoma izključen, torej nima nikake pravice voliti v občinski zastop. § 3. novega volilnega reda po zakonu z dne 17. oktobra 1910, dež. zak. št. 32. pravi: Od volilne pravice je izključen: Kdor je v kazenski preiskavi zaradi hudodelstva, dokler se kazensko postopanje ne ustavi ali ne konča z oprostilno razsodbo. — Potemtakem nima Bojanc volilne pravice, na kar opozarjamo okrajno glavarstvo.

Iz Borovelj. Zopet en korak naprej! Dosti se je že pisalo o težavah, s katerimi se mora boriti edino koroško telovadno društvo „Sokol“ v Borovljah. Z veseljem, da z velikanskim navdušenjem je sprejel napredni slovenski svet pred dvema letoma vest, da je preletel slovenski „Sokol“ Karavanke ter objel s svojimi krili najgroženejšo postojanko ob narodni meji. Borovlje so bile nekdaj lep slovenski kraj, a že od nekdaj se je porušalo ljudstvo s svojim naprednim mišljenjem. To pa je bil ravno oni greh, zaradi katerega se je vrtila slovenska politika vedno le okoli Borovelj, za slednje same se naši politični voditelji niso nikoli z resnobo zavze-

li, koroška politika je bila borovskim Slovincem grda mačeha. Renegatsvo je cvetelo, vrsta odpadnikov se je po bliskovito množila. Greh in prokletstvo torej ne zadene nas, ki s skromnimi sredstvi, z nepopisno poštrevnostjo spravljamo zaupani voz na plan. Sicer se nečemo hvaliti sami ter se povzdigovati v deveta nebesa, ne, a tega, kar nam gre, si tudi po pravici ne damo odreči! Neovrgljivo je, da nikdo več ne dovede slovenstva v Borovljah do lepše bodočnosti in veljave kot edini „Sokol“, kateri danes z gorko hvaležnostjo zre v one, ki so mu dali življenje. Danes nam ne manjka več poguma, v naših srcih se je vkoreninila sokolska samozavest, ki nam daje sile, da z omilovanjem občudujemo one, ki si do danes še niso mogli najti sokolskega duha, da pa tudi z zaničevanjem smatramo za nezrele giz daline in patriotične zafrkavalce one, ki imajo vedno in povsod polna usta narodnosti in domovine, naše delo pa smatrajo za manj vredno, za zapoznelo in nepotrebno. Oni pravijo, da smo obsojeni na smrt, da imamo zanjko že okoli vratu. Dobro! A mi si te zanjke nečemo zadržati sami!

To so bile naše ideje, ko smo začeli gojiti Sokolstvo, kateremu zdaj pripravljamo dom. Pa tudi dom, kjer si hočemo krepiti značaj ter bistrinost, se zdi nekterim naše javnosti nepotreben. Če je cerkev pot do nebes, šola pot do omike, tako nam bo „Sokolski dom“ edina rešilna pot do boljše bodočnosti. S temi mislimi smo začeli pripravljati pot za ustanovitev društva „Sokolski dom“ v Borovljah, katerega ustanovni občni zbor se je vršil dne 27. maja, ter so bili v odbor izvoljeni sledeči bratje: Josip Urek, predsednik, Janko Ilišič, podpredsednik, Odborniki: Borovnik Ludovik, Stangl Anton, Borovnik Seb., Čemer Josip, Namestniki: Fric Šimen, Borovnik Anton. Pregledovalca računov: dr. Ravnik in I. Wieser. Ta imena dajo slovenski javnosti popolno jamstvo, da nam je za resno delo, nikakor pa za kako predpustno komedijo! Zato pa tudi upamo, da bo širna Slovenija v duhu z nami, da bo podpirala na vse mogoče načine stremenje onih, ki delajo za se, ampak v prospeh zatiranega slovenstva na Koroškem.

DNEVNE VESTI.

Obletnica. Včeraj je preteklo ravno eno leto, odkar gospodari na ljubljanskem magistratu vladni komisar Laschan. Dne 1. septembra 1910 je takratni napredni občinski svet enoglasno izvolil župana g. Ivana Hribarja, ne oziraje se na to, da ga cesar ni potrdil. Takratni občinski svetniki so na sijajen način manifestirali za avtonomijo slovenske prestolice, obenem pa tudi pokazali, da si ne pustijo diktirati od nobene vlade, najmanj pa od kekega barona Schwarza ali pa barona Haerdtla. Vlada je radi tega odgovorila z razpustom občinskega sveta in obenem kot kazni napredni Ljubljani predložila v sankcijo najhramnejši in najpoddnejši občinski volilni red, kar jih pozna Avstrija. Vlada je mislila, da bo na ta način naprednjake v Ljubljani za vedno vrgla s pozorišča. Najbolj so se veselili razpusta občinskega sveta naši klerikalci, katerim so se pričele takoj cediti sline po županskem stolcu. Svoje zmage so si bili tako sigurni, da so o tem prepričali celo dunajsko vlado. Toda prišel je dan plačila. Dne 23. aprila 1911 so naprednjaki kljub temu, da so imeli klerikalci za seboj vlado, policijo in orožništvo, sijajno zmagali. Izvoljenih je bilo 23 naprednih občinskih svetnikov — torej nadpolovična večina.

Kaj je pomenila ta napredna zmaga menda nihče ni tako dobro razumel kakor ravno klerikalci in slavna kranjska deželna vlada. Klerikalcem je bilo dobro znano, da je sedaj Ljubljana zanje za vedno zgubljena. Radi tega so poskusili z zadnjimi maščevalnimi sredstvi. Z obljubami, s katerimi so poprej seplepili ljubljanske volilce, so nenadoma obmolknili, vsa njih ljubezen do Ljubljančanov je zgnila. Zakleli so se, da morajo preprečiti sklicanje občinskega sveta za toliko časa, dokler se pač da. Pri tem umazanem poslu jim je posebno šla na roko deželna vlada, ki bi bila prva poklicana varovati avtonomijo ljubljanske slovenske prestolice. Klerikalci so vložili na deželno vlado pritožbo, katero je ista hoče nočes morala zavrniti. Da pa izkaže zato vendar klerikalcem kako uslugo, je priznala dr. Peganu dvomesečno odložitveno moč za pritožbo na najvišje sodišče. Na ta način je hotel baron Schwarz pokazati, da je pokoren sluga dr. Sustersiča. Dr. Pegan se je malo pred pretekom tega roka v resnici pritožil na najvišje sodišče. In tako bomo danes čakali še najmanj par mesecev, predno bo zginit Laschan z magistrata. Čakati bomo morali najbrže tudi še obletnice izvolitve novega občinskega sveta, ki ne more funkcionirati. Včerajšnja obletnica nam priča, da ni večjih škodljivcev ljudstva na svetu, kakor so rimski klerikalci. Ljubljana ima po zaslugi klerikalcev od interregna naravnost velikansko škodo, tako v gospodarskem kakor v narodnostnem oziru. V tej obletnici nas tolaži le dejstvo, da tudi najvišje sodišče ne bo moglo rešiti klerikalcev končne blamaže. Ljubljani bo vedno načeloval napredni župan.

Pri občinski upravi je zdaj vse v redu, odkar je vladni komisar na rotovžu. Ali v teku enega leta je zastalo toliko važnih in nujnih zadev ki jih svetnik pl. Laschan nemore in tudi ne sme rešiti, da bo treba po konstituiranju občinskega sveta po tri seje na teden, da se bo gradivo obdelalo. Ali kaj to klerikalcem mar! Pri njih je pojm občinsko gospodarstvo — njih strankarski interesi in korito za lastni žep! Zato naj se Ljubljanci zahvalijo svojim klerikalnim sosesčanom, ki so to bando v občinski občinski svet spravili. Po njenem razdiralnem delu jo bodo že-le — prav dobro spoznali!

Zdaj pa vemo! Na noben način nismo mogli v četrtek, ko nam je slavni ljubljanski državni pravdnik konfisciral nekonsolidirano notico iz zadnje številke slovenske „Svobodne Misli“, najti onih paragrafov, ki bi opravičevali konfiskacijo. Najbrže jih ni našel niti državni pravdnik sam, ampak je konfisciral kar tako iz dolgega časa, češ — paragrafe pa išči ti slavno tiskovno sodišče, saj si zato tukaj! In sodišče se je spravilo na delo in je po dolgih težavah našlo tiste paragrafe pa jih je včeraj objavilo v uradnem listu. Ti paragrafi so: 303 (prestopki proti javnemu miru in redu) in 516 (prestopki proti javni pravdnosti). Iznajdljivi so res pospode, ampak blamirali so se tudi pošteno. Kajti pomislili niso, da je ona notica, ki je po njih mnenju tako nevarna „javnemu miru in redu“ in „javni pravdnosti“, že cel mesec v „Svobodni Misli“ v rokah slovenskega občinstva, da pa zaradi tega vendar ni nastala nikjer nikaka revolucija, in tudi po hujšal se ni nikdo. Ampak vzemirjeno je bilo in pohujševalo se je slavno tiskovno sodišče — in to je dovolj. Slavnemu državnemu pravdniku, visokemu tiskovnemu sodišču in sploh vsem tistim blagorodnim, preblagorodnim in veleblagorodnim gospodom

moramo že zdaj povedati, da bodo imeli še dovolj prilike zgrazati se nad „Jutrovimi“ noticami, kajti izprevideli smo, da res ne gre drugače, nega da začnemo po malem priobčevati razne imunizirane članke. Pri teh se namreč vsa modrost državnega pravdnika, tiskovnega sodišča in paragrafov — neha.

Hvala lepa za reklamo. Državni pravdnik se danes svojim znancom odkrito priznava, da se je s konfiskacijo nekonsolidirane notice iz „Svobodne Misli“ nesmrtno blamiral, kajti storil ni s tem nič drugega nego neprecenljivo reklamo „Svobodni Misli“. Po ljubljanskih knjigarnah, kjer je „Svobodna Misel“ na prodaj, so ljudje cel dan po nji povpraševali in zaloge je prav kmalu zmanjkalo. Še enkrat toliko bi se je bilo prodalo! V upravnisti „Svobodne Misli“ v Pragi je pa vsa zaloga že itak davno prej pošla. Slovenci imajo torej vkljub jezi ljubljanskega državnega pravdnika ono „javnemu miru in redu“ in „javni pravdnosti“ nevarno notico v rokah. Ne moremo si pa kaj, da bi ne izrazili svojega priznanja in odkritosrčne zahvale za — četudi neprostovoljno — reklamo za „Svobodno Misel“. Gospod državni pravdnik, hvala lepa!

„Slovenčev“ sanjarije. „Slovenec“ je pred par dnevi na nečuten način napadel prebivalce Rožne doline pri Ljubljani. Govoril je, da se je neka mlečnozobka norčevala iz nabožnih pesmi in cerkvenih obredov in to radi tega, ker je zapela po ulici par pesmi v času, ko so šli ljudje k prvi maši. „Slovenčev“ pristaži vidijo res v vsaki stvari hujskanje zoper cerkev. Bodi jim na tem mestu tudi povedano, da tudi dotični lastnik vinotočar ni kršil obrednega zakona. Sicer pa „Slovenec“ tako ničesar ne zamerimo, ker laže že iz navade, drugače bi tako ne imel ničesar pisati. Zpomni pa naj si dobro, da nas tudi z denuncijami ne bo ugnal v kozji rog.

Prebivalci Rožne doline.

Nogometna tekma, ki se vrši v nedeljo med hrvaškim zagrebškim moštvom „Concordia“ in med slovenskim ljubljanskim moštvom „Hermes“ vzbuja splošno pozornost. Ljubljansko društvo se na tekmo pridno pripravlja. Na tivolskem igrišču je imel vsak priliko videti, da so med ljubljanskim moštvom izborni igralci in da je tudi kombinacija sigurna in premišljena. Vendar se danes še ne more prerokovati, kje bo zmaga, ker dobi ljubljansko moštvo v zagrebškem najsilnejšega nasprotnika, kar jih imamo na jugu. Tekmo pridejo gledat tudi izvenljubljanski krogi. Vstopnice po 20 vin. se bodo prodajale na igrišču in jih naj nosi občinstvo na vidnem mestu. Zeleti je, da bi prva slovensko-hrvaška tekma kar najlepše uspeła. Zvečer je sestanek pri Novem Svetu. Predprodaja vstopnic za tekmo v trgovini Gričar & Mejač v Prešernovi ulici.

Surovosti napram vojakom 17. pešpolka. V ponedeljek dne 28. avgusta okoli 5. ure popoldne je peljal po Poljanski cesti neki vojak nekega dezerterja, ki je šel samo domov k materi, ki stanuje na Poljanski cesti, brez dovoljenja ko sta prišla do parka na Ambrozevem trgu, je hotel iti aretirane skozi park, vojak pa naravnost po cesti. Radi tega je vojak aretiranc vrgel na tla, ga suval z nogami v

život, tepel s pestmi po glavi in vezal z jermenom. Kmalu nato sta prišla mimo še četovodji 17. pešpolka Počotnik in Bergles, ki sta pričela aretiranega vojaka neusmiljeno obdelavati z nogami in rokami in to celo pot do vojašnice, da so se ljudje javno zgrazali nad surovim postopanjem. Poskrbelo se bo, da se bosta ta dva junaka zagovarjala pred vojaškim sodiščem.

Na jubilejno veselico šentjakobsko trnovske moške pueružnice Ciril-Metodove družbe v nedeljo 3. septembra pri Babiču na Dolenjski cesti nasproti vojaškega strelišča pridejo silne španski ljudje. Dali so si ponižen in skromen naslov, „potujoči pevci“, v resnici so pa to, da govorimo s svetim pismom, pravi grabežljivi volkovi. Zato opozarjamo pred njimi zlasti mladino neznih lic, da jim ne pade v nastavljen zanjke. Smrtnonevarni ravno niso, toda tudi največji pogumnež in junak je že kdaj ponesrečil. Bati se je teh ljudi tudi zato, ker nosijo neke vrste krivoverstvo v rokavih. Mi, ki smo trdni v svetih naukih svete mame katoliške cerkve, se jih pa ne bojimo nič, zato pridemo k Babiču ravno zato, ker pridejo ti gadje. Jih bomo že ugnali! Še strah jih bo, duše krivoverške med dobrim slovenskim katoliškim ljudstvom!

Dobitki na veselici političnega društva za dvorski okraj, ki se vrši v nedeljo pri Novaku nasproti tobačne tovarne, bodo nekaj posebnega. Razven voza premoga, bodo srečni ljudje lahko še zadeli veliko grudo sladkorja, krasno uro, več daljnogledov, fotografске potrebščine, krasne nove velike slike (Prešerna, Gaja itd.), popolna oprava za gospodinje, tintniki, šivalni stroji, preproge, namizni prti, telečje glave, damske toaletne potrebščine, razni servisi, igrače itd. Večina dobitkov je društvo dobilo po posredovanju naših trgovcev od svetovnih firm na Dunaju, Berlinu, Parizu in Londonu. Zato ni čudno, da presegaajo dobitki po svoji vrednosti prireditev. Ker bo med srečkami le malo praznih listkov, lahko v nedeljo vsakdo najde na veselici dvorskega okraja svojo srečo: „Sreča te išče, um ti je dan, našel jo boš, če nisi zaspan!“

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani za Tržič in okolico. Podružnica sv. Cirila in Metoda za Tržič in okolico ima svoj občni zbor jutri dne 3. septembra 1911. ob 11. uri dopoldne v gostilni pri „Slugi“ v Tržiču. Vspored: Volitve in slučajnosti.

Pogorelici trga Mokronoga. Napredno politično in izobraževalno društvo kolizejskega okraja nabira prostovoljne milodare za pogorelece v Mokronogu. Odbor tega društva prosi uljudno slavno občinstvo, brez razlike političnega mišljenja, naj blagovolijo po možnosti bodisi v denarju, ali blagu ubogim Mokronožanom, katerim je ogenj vpepelil njihovo premoženje, priskočiti na pomoč. Če kdo hoče prostovoljno kaj podariti, naj pošlje na gospoda Iv. Bajželja v Kolizeju, ki je prevzel prostovoljno zbiranje darov.

Za mokronožke pogorelece. Kakor znano se je vršila pretečeno nedeljo v hotelu „Bellevue“ na Šišenskem griču koncertna prireditev v korist pogorelcem v Mokronogu in v Gabrjih. Veselica je vspeła v vsakem oziru izbornu

Naročajte, ponudite, zahtevajte Tolstovrško slatino in pijte samo

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroška, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

MALI LISTEK.

I. E. RUBIN.

Navadna drama...

Mestna slika.
(Dalje.)

Saj tudi jaz tebe ljubim Magda; a ljubezni ti ne morem pokazati. Kupil bi vam hišo, da bi bili v svojem, da bi vas ne preganjali ljudje po svetu, da bi vedeli kam domov, vse bi vam dal, svoje življenje bi si vzel in vam dal, a vse ne pomaga. Včasih sem gluha za vse, jezen sem nase in na svet; nisem jezen nate, ne na vas... Držim se pusto, vem, da ti trpiš, Magda, a nikdar ne verjamem, da sem nate jezen, kako ti nisem prijazen. Ti me tolažiš, izprašuješ in meni je hudo, da ti trpiš zaradi mene. Peče me, da vam ne morem dati, kar bi rad, in zato sem tak. Objela ga je in je molčala. Kaj bi govorila?

Tako je šlo dalje, dokler ga niso nekoč prinesli domov pol zmrznjenega in ga položili na posteljo. Zima je bila. V sobi je bilo mrzlo, ker ni bilo denarja, da bi bili zakurili. Našli so ga v gozdu in ga prinesli nezavednega.

Magda je zajokala in pala ob postelji na tla. Pustili so ga možje in odšli...

Črez dolgo se je zavedel... Pogledal je čudno in je molče podal Magdi roko.

„Magda“, rekel je, „ali še veš, kako je plapolala lučica nad stopnicami, ko je bila jesen. In gozd je zdaj tako krasen, da bi zaspal v njem na tistem brezskrbnem snegu, ki čaka pomladanega solnca...“

„Kje si pa bil, Petruša?“ je vprašala Magda in je položila najmlajšega otroka na njegovo posteljo, druga dva pa sta stala poleg postelje in njiju glave so segale ravno do blazine... Gledala mu je v obraz. Bil je zarudel in lep, kakor nekdaj, ko ga je prvič videla, samo črte so bile vrezane v kožo. Petruša je zatrepetal, kakor da se je prebudil.

„Magda“, je rekel, „bal sem se domov, ker sem vedel, da je soba mrzla in ne morem gledati, da vas zebe...“ prenehal je, in oči so se mu zaiskrile, „zaradi mene“, in zajokal je na glas.

„Pa bi bil vendar prišel, vidiš, kako je zdaj.“

„Magda, ali me še zdaj ne sovražiš? Jaz sem vreden sovraštva. Obetal sem ti vse in ničesar ti nisem dal.“

„Saj te ljubimo vsi...“

„Ne ljubite me; ubijte me, kakor sem jaz vas ubil...“

Magda je zajokala... Položila mu je roko na vroče čelo in mu je gle-

dala v oči. Začel se je smejati. Obrnil se je in poljubil vse tri otroke in jih je gledal dolgo, dolgo...

Umiril se je in začel:

„Veš, Magda, kako sva bila otročja. Sanjala sva in se sramovale svojih sanj; in prav je, da sva se sramovali, ker so bile ostudna laž. Kaj sva vse govorila, ko sva stala na stopnjicah!... Ti si bila Magda, jaz sem bil Petruša, in ljubila sva se. Jesen je bila in vse je bilo tako lepo. Burja je pihala in pripovedovala bajke po tistih zidovih in nisva prav razumela...“

Magda je zadržala...

„Ali te zebe, Magda?“

„Ne, ne zebe me.“

„Mene zebe, oglasil se je starejši deček.“

„Vidiš“, pravil je dalje, „to je bilo in je zdaj kakor pravilica. Vse deli se, in bi jo napisal, da bi jo ljudje brali pri gorki peči za kratek čas in se čudili. Toda roke so trde, žuljave, udelane in ne morem pisati. Ni je več moči, da bi ostal, bilo je življenje in ga ni, bile so sanje in sedaj so komaj sanje od sanj. Dolgo je šlo, a ne gre več... In jaz se jokam nad vsem, ker sem hotel in nisem mogel. Ti me še ljubiš, Magda!“

„Saj bo boljše, nikar ne govori tako...“

„Vidiš, tako sva govorila, pa ni bilo. Bil sem utrujen že od upov, da

sem šel počivat v sneg in sem videl sinico, ki je pela na sneženi veji, tebe pa ni bilo zraven. Vedel sem, da vas zebe, a sem želel, da bi mene še bolj zebo za kazni, ker sem kriv, da vas zebe, a sem želel, da bi mene še bolj zebo za kazni, ker sem kriv, da vas zebe. Zakaj me ne ubijete. Kaj sem vaš oče, gospodar? Kaj nisem hlapec vsem?... Oči so se mu iskrile, sklonil se je, otroci so jokali, Magda je zajokala. Začal je blesti. Komaj ga je Magda držala v postelji... Prišli so sosedje, poslali so po zdravnika...

Bledel je še nekaj dni. Včasih se mu je zjasnilo in govoril je zelo lepo, pa se mu je hipoma zmedlo, ko je govoril o najlepših stvareh, in se je smejal in pravil čudne reči, dokler ni omagal in obležal. Magda je stala noč in dan ob njegovih postelji. Zdanje denarje je izdala, da je nasitila otroke in zakurila sobo... Črez nekaj dni je umrl...

Nekaj dni potem je stala Magda za vodo s tremi otroki. Voda se je valila in megla je plavala nad njo, mrzaj je bil hud. Otroci so od mraza trepetali.

„Kam gremo, mama?“ so vpraševali.

„K materi,“ jih je tolažila. Spomnila se je, da je rekla na pogrebu mati:

„Nikdar se mi ni zdelo prav, da si vzela tega človeka. Pustil te je, sedaj si pomagaj...“ Bala se je iti k materi.

Stala je na mestu, gledala v vodo in moči so jo zapuščale. Sinice so prožile sneg dreves, da se je vsipal na otroke.

Po drevoredu za vodo je prišel Nace z dvema prijateljema, kadili so cigarete in si zvižgali. Magda je vedela, da je že zdavnaj pustil ženo. Nazival jo je z imenom, ki ga dajejo ženskam, ki hodijo ponoči same po ulicah... Vsi trije so se smejali in hiteli dalje. Magda se je zgrudila na klop. Bala se je matere.

Prišli so ljudje, prišel je policaj in odpeljali so jo s celo družino v bolnico...

Doigrana je bila navadna drama.

„Domovina“

posreduje pri oddaji primernih stanovanj za dijake. Zato prosimo vse one stranke, ki imajo oddati dijaška stanovanja, da javijo to čim prej odboru društva; ravnotako se lahko obračajo starši dijakov do društva, ki bodo njihovim željam radevolno ustreglo. — Pojasnila daje gospod profesor Anton Jug, Ljubljana, Dalmatinova ulica 3/I.

Hotelir g. Avg. Zajec si je za pobiranje milodarov izposodil od „Kmečke pošiljnice za ljubljansko okolico“ deset zaklenjenih nabiralnikov, s katerimi so gospice neumorno nabirale. Dne 30. avgusta so se nabiralniki uradno odpri. Nabrano je bilo 185 K 45 h. (Gospod Hartmann iz Šiške in g. Maire, lastnik trdnice Suttner sta darovala po 10 K). K tej svoti je dodala „Kmečka pošiljnica“ še 64 K 65 h, tako da znaša ves nabrani znesek 250 K v Mokronog, 50 K pa v Gabrje. — Zelo umestno bi bilo, da bi se tudi po drugih krajih priredile slične prireditve v korist mokronoškim pogorelcem. Kajti beda je v resnici nepopisna. (Op. ured.)

Nemška zasebna šola pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah ni dobila pravice javnosti radi prepričlega obiska. Mogoče se Štupici posreči spraviti tja več otrok. Je že hudo, če nočejo iti slovenski otroci v nemško šolo, kajti nemških tako nikjer ni.

Ošabnost krakovskih klerikalov. Razmere na našem trgu so postale zadnji čas z ozirom na draginjo, zelo zanimive. V prvi vrsti je arogantnost nekaterih klerikalnih prodajal in prodajalcev zlasti iz — krakovsko-trnovskega okraja. Ni dovelj, da je mestni konsument izročil kmetu, mesarju in branjevcu na milost in nemilost in opiranje, je pa gotova klerikalna gospoda, ki prodaja zdaj drago — salato, poleg odiranja še — surova! Tu se pa vse neha! Pozivljamo tržnega nadzornika, naj napravi red tako pretiranemu oderu, kakor ošabni aroganci, ker ljudje ne hodijo zato na trg da bi poleg odiranja pri živilih požirali še isto — neotesanost!

Planinska veselica se vrši jutri, v nedeljo, v vseh prostorih hotela „Slav“ v Kranjski gori v prid planinskemu domu na vrhu sedla med Kranjsko goro in Trento. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina 40 vin. Veselico prireja kranjskogorska podružnica „Slovenskega planinskega društva.“ — Nedeljske izletnike na Gorenjsko opozarjamo na to planinsko veselico!

Narodno slovensko izobraževalno društvo „Bratstvo“ vabi na društveni izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 3. septembra 1911 ob polu 10. uri popoldne v gostilni „Bolte“, Rimska cesta. Dnevni red: 1. pozdrav; 2. poročilo blagajnika; 3. poročilo tajnika; 4. sprememba pravil; 5. volitev odbora; 6. razno. Odbor.

Akademsko ferijalno društvo „Prosveta“ otvori v nedeljo 3. septembra knjižnico na Viču pri Ljubljani. To je 49ta knjižnica imenovanega društva. Nameravana veselica „Prosvete“ ob priliki otvoritve odpade, ker bo iste dne veselica tamošnje Ciril-Metodove podružnice. Da vsaj deloma pokrijemo stroške nove knjižnice, prosimo zlasti Vičane, naj prispevajo za knjižnico. Knjižnica bo poslovala vsako nedeljo od 11 do 12. ure popoldne. Lokal: Glince št. 13. (poleg stare šole).

V vodnjak je skočil v Lokvi neki 20 letni slaboumni človek in utonil. Ime je dosedaj še neznan.

Izgubljeno. Neka dama je izgubila dne 31. pr. m. ali pa 1. t. m. v mestu zlat okrogel medajlon, ki ima precejšnjo vrednost kot antikvitet. Pošten najditelj se uljudno prosi naj ga vrne uredništvu.

V Gruberjevem prekopi fungira pri osuševalnih delih novo vodstvo zato je do zadnje tedne nekam bolj napredovalo. Značilno pa je za razmere pri tej akciji, da podjetje ne more dobiti domačin in sploh dobrih delavcev, ker so akordanti pijavke ki težake prav nesramno skubejo. Varstva pa seveda nimajo nikjer!

O. BERNATOVIC

Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana. Velikanska zaloga narejenih oblek za gospode, gospe in otroke. Najnižje cene, solidna postrežba.

Avtomobilske vožnje prevzema Pavel Stele, Rimska cesta 19.

Slovenske Filharmonije oddelek koncertira danes v kavarni in restavraciji na Razgledu (Bellevue) v Šiški. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina prosta.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Zborovanje deželni zborov.

Dunaj. 1. septembra. Notranji minister Wickenburg je poslal vsem deželnim odborom dopise, v katerih na-

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. — FILIALKA: Sv. Petra cesta. — Telefon št. 273.

znanja, da vlada nima ničesar proti sklicanju deželnih zborov h kratkemu zasedanju. Državni zbor bi se v tem slučaju sešel začetkom meseca oktobra. Deželni zbori bi bili sklicani okoli 20. septembra in sicer na 14 dnevnih zasedanjih, meseca januarja pa na daljše zasedanje. Grof Wickenburg je pozval vse deželne odbore, naj se o tem izjavijo.

Poroka princese Jelene.

Petrograd, 1. septembra. Ob pol 3. uri je došla v Petrov dvorec srbska princesa Jelena. Spremljajo jo na potu kralj Peter, prestolonaslednik Aleksander in zunanji minister Milovanović. Na kolodvoru so princeso pričakovali razven zaročenca, car Nikolaj, carica Aleksandra Feodorovna, grški prestolonaslednik in mnogi ruski veliki knezi in velike kneginje. Car je povabil goste v carsko palačo. Na potu tjakaj je tvorilo vojaštvo slavnostni špalir. Ljudstvo je princeso Jeleno in kralja Petra viharno pozdravljalo.

Maroško vprašanje.

Berlin, 1. septembra. Danes se je vršil med francoskim poslanikom v Berlinu, Cambonom in nemškim zunanjim ministrom Kiderlenom-Wächterjem prvi razgovor glede rešitve maroškega vprašanja.

Kolera v Italiji in duhovniki.

Rim, 1. septembra. Preiskava je dognala, da je znane kravale v južni Italiji, kjer so prebivalci napadli zdravnike radi zdravstvenih odredb proti koleri, povzročil duhovnik Cuggero, ki je javno na ulicah ščuval ljudstvo zoper zdravnike. Policija je tega kulturnega rimskega delavca takoj aretirala in vrgla v ječo.

Rim, 1. septembra. Po uradni statistiki je bilo dosedaj v Italiji že okoli 800 občin obiskanih od kolere.

Razne vesti.

* Potovanje okoli sveta v 40 dneh. Načrt pariškega časnikarja Jaeger-Schmidta, ki je izjavil, da pride v 40. dneh okoli sveta, se je sijajno posrečil. Jaeger-Schmidt je odpotoval iz Pariza dne 17. julija 1911. Ze dne 12. avgusta je došel v Vauclouer v Sev. Ameriki. Nato je odšel v Montreal, odkoder se je hotel odpeljati s parnikom v Liverpool na Angleško. Toda vsled predstoječega štrajka je svoj načrt nenadoma spremenil. Odpeljal se je v New York, kjer se je vkrcal na ladijo „Olympic“. Na potu skozi Indijski ocean je prosil kapitana ladije „Car japonski“ naj vožnjo pospeši in tako je došel 14 ur poprej v Vauclouer. Toda ves trud je bil zastoj. Kajti Jaeger-Schmidt je zamudil transkontinentalni ekspresni vlak in se je moral odpeljati s poštnim vlakom. Kljub temu pa se mu je posrečilo, doseči svoj cilj Pariz v pravem času. Potovanje okoli sveta je dovršil v 39 dneh, 19 urah, 43 minutah in 37¹/₂ sekundah. Stroški so bili sledeči: Vožnja od Pariza do Pariza 2800 frankov, preplačana vožnja na ladji 180 frankov, napitnine in drugo 3000 frankov, tako da so znašali celokupni stroški okoli 6000 frankov.

Lastnik in glavni urednik Milan Plut.

Odgovorni urednik V. M. Zalar.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisanim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Dva dijaka se sprejemata na hrano in stanovanje. Poizve se pri hišniku Francovo nabrežje št. 1. 3-1

Dva izurjena stolarska pomočnika izučena tudi v mizarstvu sprejme „Stolarska v Sodražici“. 519/8-1

Hiša z velikim vrtom se iz proste roke prodaja. Poizve se Mesarska cesta 1. 163/8-6

Napredaj se sledeče: Staro beneško zrcalo, Brockhaus Cono Lexikon, divan, igralna miza, podobne z okvrom, obešala za obleke, preše za perilo, svetilke in razne druge stvari. Vpraša se na Poljanski cesti št. 9.

Podjetna natakarica se takoj sprejme v trajno službo. Vprašanja, Fr. Renko, Opatija.

Mehovana soba s posebnim vhomom se ceno odda gospodu, katerega čez dan ni doma. Vpraša se: Emonska cesta št. 2. 523-1

Dva mlada berhardinec in fotografirni aparat se radi odpotovanja prodaja v Kolodvorski ulici 7. 524

Hlev in šupa za vozove se takoj odda. Kje, pove „Prva anonimna pisarna“. 525 4-1

Hiša

v Trbovljah, enonadstropna, 5 minut od farne cerkve, tik okrajne ceste, z vsemi pritlikinami in 460 sežnjem zemljišča, še 9 let davka prosta

se prodaja.

Franc Drnovšek, nadpaznik, Ojstro, p. Hrastnik.

Izjava.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem vljudno naznanjam, da je bil moj prejšnji poslovođa Matija Ferlap z dnevom 6. julija t. l. odpuščen iz moje službe ter da ni nikakor več opravičen sprejemati v mojem imenu naročil. Ob enem opominjam vse one, ki raznašajo o moji tovarni neresnične slabe vesti, da bom v takih slučajih najstrožje postopal in jih sodnijsko zasledoval.

Peter Kersič,

tovarna vozov Spodnja Sliška.

Gramofon

ki je veljal nov 360 K se prodaja za 50 K. Poizve se v Kolodvorski ulici št. 26.

Dva dijaka

ali dve gospici se sprejme za prihodnje šolsko leto na stanovanje in hrano v bližini nove gimnazije na Poljanski cesti. Na razpolago so poučne knjige in najnovejši leksikon. Natančneje se se poizve pri tvrdki Ant. Krisper, Ljubljana, Glavni trg.

Kite iz las

po 5, 7, 9 in 12 K. — Barva za lase in brado „Neril“ od Dr. Dralea v steklenicah po K 2 — velike K 4. Lasne podlage in vse vrste mrežice. Lasulje, brade, šminke in vse drugo za maskiranje priporoča po zmernih cenah S. STRMOLI, brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1 (zraven čevljarskega mostu). Izdelovalnica za vsa lasna dela. Cenik se pošilja na zahtevo zastoj.

Izobražena

Slovenka

vešča laškega in nemškega jezika z lepim izgovorom se takoj sprejme za nadzorstvo 2 otrok in gospodinjstva. Plača po dogovoru. One, ki so že v tej lastnosti službovale imajo prednost. Ponudbe pod „Trajna služba“ na „Prvo anonimno pisarno“.

Prodajalka

dobro izurjena mešana trgovina, z večletnimi spričevali

se sprejme takoj

pri spodaj stoječi tvrdki

KARL CIMPERŠEK

trgovina z mešanim blagom SEVNICA ob Savi (Štajersko).

Velikanska izbora oblek, površnikov, ulstrov itd.

za gospode in dečke v najboljši izvršitvi in :: krasnih vzorcih. ::

A. KUNC

Ljubljana, Dvorni trg 3.

Strogo solidna postrežba.

Mi okoličani priporočamo gostilno

pri Pavletu v Not. Goricah

radi vedno svežega mrzlega piva ter druge postrežbe.

Mi okoličani.

FR. KS. KASPER

Ljubljana, Vegova ul., v bližini realke.

Zaloga raznega pohištva

hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tapetiranega pohištva, naslanjačev, otomanov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih in lesenih rolo, žaluzij in železnih valčnih zastorov. — Velika množina izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno v zalogi.

Priznalna pisma, ceniki in vzorci na poljubno razpolago.

Šivilje

in vaje sprejme. Kje, pove „Prva anonimna pisarna“ Františkanska ulica št. 8.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna Ljubljana, Jurčičev trg 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih jestvin, finih namiznih in desertnih vin, likerjev, knjaka in šampanjca.

Eksport

kranjsk. klobas in brinjevca

Slav. društvom posebno nizke cene. Za veselice dam blago tudi v komisijsko prodajo.

Najboljše odgovori „Slovencu“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

Rodbina Lavš objavlja vsem sorodnikom in znancem pretužno vest, da je njih iskrenoljubljena mati, oziroma stara mati, teta, sestra in tašča gospa

Franciška Lavš

po težki smrtni borbi odšla v brezkončno večnost.

Pogreb bo danes v soboto ob 4. uri popoldne.

Žalujoči ostali.

Mesto drugega obvestila.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naša iskreno ljubljena mati, oziroma hči, sestra in teta gospa

Marija Logonder

danes dne 31. avgusta ob 4. uri zjutraj previdena s sv. zakramenti po kratki mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojne bo danes dne 2. septembra ob 9. uri zjutraj iz hiše žalosti Binkelj pri Stariloki na farno pokopališče.

Pokojnico priporočamo molitvi in blagemu spominu.

Binkelj pri Stariloki, dne 31. avgusta 1911.

Terezija in Marija, sestre.

Jurij in Marija Tratnik, starši.

Lojzka, hči.

„Jutro“ se prodaja v Trstu

po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Becher ulica Stadion, Trevisan ulica Fontana, Pipan, ulica Fabra, Bevk, trg Goldoni, Vovk, ulica Carducci, Sekovar, Vojašnični trg, Hrast. Poštni trg, Može, ulica Miramar, Magolo, ulica Belvedere, Geržina, Rojan, Raunacher, Campo Marzio, Bruna, SS. Martiri, Ercigoj, ulica Massimiliana, Rončelj, ulica S. Maroo.

Bruna, ulica del Rivo, Bubnič, ulica Sette Fontane, Gramaticopulo, ul. Barriera, Spöder, ulica Barriera, Lavrenčič, Vojašnični trg. Benusi, Greta, Kichel, Rojan, Bajc, ulica Geppa, Luzatto, ulica Acquedotto, Segulin, ulica Industria, Lug, ulica S. Lucia, Zidar, Sv. M. Magdalena, Hreščak, ulica Belvedere, Cechimi, ulica dell' Istra.

Naročajte in kupujte „JUTRO“
Izvod samo po 6 vinarjev.

Kdor si ogleda najlepše, zgodovinsko slovansko mesto: **zlatu Prago**, naj prenočuje v **hotelu „Zlata Husa“**
100 najmodernejše komfortovanih sob. Kavarna. Slovenski časopisi. Václavské náměstí. Telefon interurban 1277.
Lastnik palače Vacl. Klotach, drž. posl. Hotelir ALOJZ JUNGHER.

Lepo in belo lice

kakor tudi gladke in nežne roke podaja brez dvoma blagodišeča krema brez maščobe

„OLIMPIA“

„OLIMPIA“ preparati odgovarjajo zahtevam najmodernejše kozmetike, ter so kot taki najuspešnejše in popolnoma neškodljivo sredstvo za negovanje kože.

Krema „OLIMPIA“ mali lonček K 1-20.

Krema „OLIMPIA“ veliki lonček K 2-—.

Puder „OLIMPIA“ rosa K 1-50.

Puder „OLIMPIA“ creme K 1-50.

Puder „OLIMPIA“ beli K 1-50.

„OLIMPIA“ preparati se dobijo samo v lekarni

Ubald pl. Trnkoczy v Ljubljani
zraven rotovža.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani
po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Pichler, Kongresni trg.
Česark, Selenburgova ulica.
Dolenec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šušic, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Stiene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušentčnik, Židovska ulica.
Kleinstejn, Jurčičev trg.
Križaj, Sp. Šiška.

Wislak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Gradaška ulica.
Velkavrh, Sv. Jakoba trg.
Šitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode, Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Bizjak, Bohoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama.
Svetek, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Jezeršek, Zaloška cesta.
Likar, Glince.
Strkovič, Dunajska cesta.
Klančnik, Tržaška cesta.

Slovenci darujte za „Sokolski dom“ v Borovljah.

Pse
vseh pasem
razpošilja v izbrano krasnih čistokrvnih eksemplarib

FUCHSOV eksport psov
PRAGA, Klamovka 25.
— Ceniki gratis in franko. —

Iv. Smrekar
v Mokronogu
sprejme takoj

šest čevljarskih pomočnikov
za razna dela. Plača po dogovoru.

Ravnokar došlo sveže jesensko blago.

Najmodernejše fino izvršene obleke, raglane, površnike in pelerine za gospode, dečke in otroke, kakor tudi :: konfekcija za dame in deklice. ::

Prodajam najmodernejše klobuke od veleznanih tvrdk Hüekl, Pichler in Bossi po K 2-90.

Brez konkurence. — Priznано nizke cene.

:: Angleško skladišče oblek ::

O. BERNATOVIČ, Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Rezervni zaklad
nad pol milijona
kron

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice

Stanje hranilnih
vlog dvajset
milijonov kron

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v lastnem združnem domu v LJUBLJANI Dunajska cesta šte. 13

obrestuje hranilne vloge po čistih

$4\frac{1}{2}\%$

brez odbitka rentnega davka

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Posojuje na zemljišča po 5%, brez amortizacije ali na amortizacije po dogovoru.

Eskomptuje
trgovske menice.

Ustanovljena
leta 1882.

Denarni promet
v letu 1910
K 100,000.000—

Eskomptuje
trgovske menice.

Ustanovljena
leta 1882.

Upravno premoženje
v letu 1910
K 20,500.000—

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Ves čist dobiček se razdeljuje zavarovalcem; dosedaj se ga je izplačalo K 2,495-719—.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54,000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,856.860-58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države v vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah.

Zavaruje proti tatvini, razbitju ogledal in okenskih plošč.

Škode cenjuje takoj in najkulantneje.

Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v tiskarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.
Muzikalijske.

Telefonska šte. 118.

Najmodernejše črke.
Litografija.

Poštne hranilnice šte. 76.907.

Del. glavnica:

K 5,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad:

K 610.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.